

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1297/2025-2-25>

Т. В. Новак, М. В. Ярошук, Ю. С. Мельник

*Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка,
м. Кременець, Україна*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4499-8362> – М. В. Ярошук

<https://orcid.org/0000-0003-0741-2430> – Т. В. Новак

<https://orcid.org/0009-0006-3802-4827> – Ю. С. Мельник

marianna.yaroshchuk85@gmail.com

ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ НАВИЧОК ДІАГНОСТИКИ ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ ТА НАДАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Анотація. У статті розкрито теоретичні й методичні засади формування в майбутніх психологів навичок діагностики психічних розладів і готовності до надання професійної психологічної допомоги. Обґрунтовано, що професійна підготовка психологів має бути спрямована не лише на оволодіння теоретичними знаннями, а й на розвиток практичних компетентностей, умінь здійснювати діагностику, визначати психічні стани, проводити консультативну та корекційну роботу відповідно до етичних стандартів професії. У статті визначено зміст, структуру та основні компоненти діагностичної компетентності: когнітивний, операційний, аналітико-інтерпретаційний і рефлексивний. Підкреслено важливість інтеграції навчальних дисциплін «Психодіагностика», «Патопсихологія», «Психотерапія», «Психологічне консультування», що забезпечує формування цілісної професійної компетентності. Визначено психологічні, педагогічні та організаційні умови ефективної підготовки: поєднання теоретичного й практичного навчання, застосування інтерактивних технологій, тренінгових форм роботи, супервізійної підтримки, моделювання реальних ситуацій психологічної допомоги. Розкрито роль викладача як фасилітатора і супервізора, що сприяє професійному становленню студентів, розвитку емпатії, етичної відповідальності, толерантності й рефлексивності. У статті підкреслено, що готовність до надання психологічної допомоги охоплює не лише когнітивно-операційні вміння, а й ціннісно-світоглядні та емоційно-вольові якості майбутнього фахівця, його здатність до саморегуляції, етичного ставлення до клієнта, збереження професійних меж. Представлено педагогічні умови ефективного формування готовності: системність і практична спрямованість навчання, створення безпечного освітнього середовища, що підтримує розвиток професійної ідентичності. Автором обґрунтовано необхідність модернізації освітнього процесу на засадах компетентнісного, діяльнісного та інноваційно-технологічного підходів, які забезпечують високий рівень готовності майбутніх психологів до професійної діяльності.

Ключові слова: професійна підготовка, психічні розлади, диференційна психологія, психодіагностика, патопсихологія, психотерапія, психологічна допомога, діагностика психічних розладів.

T. V. Novak, M. V. Yaroshchuk, J. S. Melnyk

*Kremenets Regional Humanitarian and Pedagogical Academy Named after Taras Shevchenko,
Kremenets, Ukraine*

FORMATION OF FUTURE PSYCHOLOGISTS' SKILLS IN DIAGNOSING MENTAL DISORDERS AND PROVIDING PROFESSIONAL PSYCHOLOGICAL HELP

Abstract. The article reveals the theoretical and methodological foundations of forming diagnostic skills for mental disorders and readiness to provide professional psychological assistance among future psychologists. It is substantiated that the professional training of psychologists should be aimed not only at mastering theoretical knowledge but also at developing practical competencies – the ability to conduct psychological diagnostics, identify mental states, and provide counseling and corrective interventions based on ethical

and professional standards. The article defines the content, structure, and main components of diagnostic competence, including cognitive, operational, analytical-interpretive, and reflective aspects. The integration of disciplines such as *Psychodiagnostics*, *Pathopsychology*, *Psychotherapy*, and *Psychological Counseling* is emphasized as a means of developing a holistic professional competence. The study identifies key pedagogical and psychological conditions for effective professional training: the integration of theoretical and practical learning, the application of interactive and simulation-based teaching methods, the use of training programs and supervision sessions, and the modeling of real counseling situations. The instructor's role is presented as that of a facilitator and supervisor, who guides students through their professional development, fostering empathy, ethical responsibility, tolerance, and reflective thinking. The research emphasizes that readiness to provide psychological assistance encompasses not only cognitive and operational skills but also emotional, volitional, and value-based characteristics of a future specialist – including emotional stability, empathy, tolerance, and self-regulation. The pedagogical conditions ensuring effective formation of professional readiness include systematic, practice-oriented training and the creation of a psychologically safe educational environment that supports the formation of professional identity. The author substantiates the need to modernize the educational process based on competence-based, activity-based, and innovation-technological approaches, which together ensure a high level of professional readiness among future psychologists.

Key words: professional training, mental disorders, differential psychology, psychodiagnostics, pathopsychology, psychotherapy, psychological assistance, diagnosis of mental disorders.

Постановка проблеми. У сучасних соціально-економічних та політичних реаліях розвитку суспільства, в умовах постійного збільшення емоційної напруги та стрімких потоків інформації, часто негативної, зростає кількість психоемоційних порушень, депресивних станів, тривожних і стресових розладів. Це зумовлює підвищення попиту на висококваліфікованих фахівців у сфері психології, здатних не лише проводити діагностику психічних розладів, а й надавати своєчасну професійну психологічну допомогу. У цьому контексті особливого значення набуває якісна підготовка майбутніх психологів, яка забезпечує формування їхніх професійних компетентностей. Важливим складником професійної підготовки майбутніх психологів є оволодіння навичками психодіагностики, зокрема розвиток здатності використовувати валідні й надійні психодіагностичні методики дослідження, інтерпретувати отримані результати і робити обґрунтовані висновки щодо психічного стану особистості. Водночас ефективність діяльності психолога визначається не лише точністю діагнозу, а й умінням надавати психологічну допомогу: підтримувати клієнтів, застосовувати психокорекційні, психотерапевтичні та консультативні методи, дотримуючись етичного кодексу психолога.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми професійної підготовки майбутніх психологів широко вивчалися в науковій психологічній та педагогічній літературі: О. Діденко, С. Яланська, В. Анушкевич (підготовка майбутніх психологів затребуваних на ринку праці в мовах воєнного та повоєнного часу); Ю. Калюжна, І. Тарасова (формування у майбутніх практичних психологів готовності до професійної діяльності); Ю. Клименко (соціально-психологічна діагностика, реабілітація та корекція особистості в кри-

зових життєвих ситуаціях); О. Лозова (освітні інновації в підготовці практичного психолога на компетентнісній основі); В. Панок (проблеми професійної підготовки майбутніх психологів); Р. Сірко, О. Баклицька (вітчизняний та зарубіжний досвід професійної підготовки майбутніх психологів до екстремальної діяльності); Н. Шель (формування професійної компетентності майбутніх психологів у ЗВО); Ю. Шинкаренко (когнітивний та поведінковий аспекти розвитку копінг-стратегій у процесі професійної підготовки психологів); Л. Яковицька, В. Синишина (психолого-педагогічні особливості професійної підготовки майбутніх психологів в умовах дистанційного навчання) та ін. Зважаючи на те, що в Україні ведуться бойові дії, дослідники наголошують, що «під час надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти варто здійснювати акцент на формуванні знань, умінь та навичок, які сприятимуть роботі психолога / практичного психолога / кризового психолога працювати у складних / кризових умовах; здійснювати соціальну, психологічну реабілітацію військовослужбовців та членів їх родин; володіти інноваційним психологічним інструментарієм з відновлення психічного здоров'я» [2, с. 54].

Н. Шель визначила такі основні «пріоритетні напрями або перспективні орієнтири в професійній підготовці майбутніх психологів: зміна освітньої парадигми зі знаннєвої на компетентнісну – практико-орієнтовану; тісна взаємодія викладача і студента; орієнтація на навчання «впродовж життя»; комп'ютеризація та діджиталізація суспільства; самоорганізація освітнього простору; активність майбутніх психологів. Дослідниця вважає, що основною вимогою до професійної підготовки майбутнього психолога є розвиток фахівця, здатного «пристосуватися до постійних змін, вміти проживати ситуації невизначеності як

зовнішньої, так і внутрішньої, бути готовим самовдосконалюватися впродовж життя» [6, с. 47]. І. Тарасова, враховуючи українські реалії, наголошує на необхідності формування у майбутніх практичних психологів готовності до корекційно-відновлювальної роботи, структурними компонентами якої є: мотиваційний (внутрішні установки психолога щодо психокорекційної роботи з клієнтами, прагнення до професійного розвитку), когнітивно-операційний (опанування професійно важливими знаннями, вміннями та навичками), емоційно-вольовий (здатність управляти емоціями, стресостійкість, самоконтроль), особистісний (професійно важливі особистісні якості: стресостійкість, толерантність до невизначеності, гнучкість, здатність до самоаналізу і рефлексії) та соціальний (взаємодія з оточенням: клієнтами, колегами тощо) [5, с. 98–99]. Ю. Калюжна наголошує на важливості «застосування інтерактивних методів викладання психологічних дисциплін для формування їх дієвої пізнавальної мотивації та ефективного професійного зростання. Створення професійно значущих ситуацій, які передбачають взаємодію студентів у розробленні основних аспектів фахової діяльності, сприяє налаштуванню молоді на її освоєння як у теоретичному, так і практичному аспектах. При цьому застосування активних методів навчання під час лекційних, практичних та лабораторних занять із психологічних дисциплін передбачає подальше розроблення цілеспрямованої системи педагогічних впливів на формування особистості як суб'єкта праці загалом, спрямованих на розвиток психологічної готовності до обраної професії» [3, с. 216–217].

Попри значну увагу дослідників до проблеми професійної підготовки психологів, залишаються не досить розробленими питання інтеграції знань із психодіагностики, патопсихології та психотерапії з метою формування в майбутніх психологів навичок діагностики психічних розладів та надання клієнтам професійної психологічної допомоги.

Мета статті – обґрунтувати можливості формування в майбутніх психологів навичок діагностики психічних розладів і надання професійної психологічної допомоги під час вивчення навчальних дисциплін «Диференційна психологія», «Основи психодіагностики», «Основи патопсихології», «Основи психотерапії».

Виклад основного матеріалу дослідження. Освітньо-професійна програма «Психологія», яка викладається в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка, включає низку навчальних дисциплін, які

сприяють формуванню в майбутніх психологів навичок діагностики психічних розладів і надання професійної психологічної допомоги. Розглянемо їхні потенційні можливості.

«Диференційна психологія» передбачає вивчення індивідуальних відмінностей між людьми та групами, аналіз їх причин, наслідків та закономірностей виникнення, розглядає генетичні, вікові, етнічні, професійні, соціальні та інші фактори, що впливають на психіку людини, з метою врахування їх під час розроблення програм розвитку особистості у психотерапевтичній практиці. У викладанні диференційної психології увага акцентується на вивченні набутого науковцями та практиками позитивного досвіду вивчення індивідуальних особливостей людей, опануванні основних методів психологічних досліджень (спостереження, експеримент) та психодіагностичними інструментами, застосуванні здобутих знань на практиці, зокрема розробленні психокорекційних програм, наданні психологічної допомоги, визначенні стратегії індивідуального розвитку особистості, аналізі реальних кейсів із застосуванням теорій та методів диференційної психології. Ця дисципліна тісно пов'язана з психодіагностикою та психокорекцією.

«Основи психодіагностики» поєднують теоретичні знання з практичними навичками, передбачають вивчення основних принципів оцінювання та вимірювання психологічних характеристик, застосування психодіагностичних методів з урахуванням їх валідності, надійності, точності, дотримання етичних принципів роботи з інформацією про людину, формування навичок оптимального добору і використання психодіагностичних методів для дослідження індивідуальних особливостей особистості, аналізу й інтерпретації отриманих результатів, на основі яких робляться висновки про наявність психологічної проблеми та приймаються рішення щодо подальшої психокорекційної роботи. Викладання основ психодіагностики повинно бути спрямоване на формування у студентів навичок застосування психодіагностичних інструментів у реальних ситуаціях, допомагаючи їм розкрити творчий потенціал та допомогти іншим.

Ю. Клименко зазначає, що «соціально-психологічна діагностика, а згодом і реабілітація та корекція особистості у кризових життєвих ситуаціях має бути спрямована на аналіз наявних в особистості ресурсів подолання стресових ситуацій, розвиток навичок стрес-менеджменту, вмінь планувати своє найближче та віддалене майбутнє (зокрема, навчання способам організації власного життєвого часу і простору). Для проведення соціально-психологічної корекції

особистості використовується широкий спектр психосоціальних технологій допомоги у кризових життєвих ситуаціях, основними із цих технологій є: психосоціальна діагностика (моніторинг, експертна оцінка, експертний прогноз, соціологічне опитування, інтерв'ю, біографічний метод тощо); психосоціальна профілактика (превентивний метод, соціальна терапія, соціодрама, групи соціальної підтримки тощо); психосоціальний контроль (соціальний нагляд, соціальна опіка, соціально-медичний огляд, соціальне обслуговування тощо); психосоціальна реабілітація (працетерапія, статусне соціальне переміщення, соціотерапія, психодрама, професійна реабілітація тощо)» [4, с. 34–35]. Отже, відповідні вміння та навички діагностики, реабілітації та психокорекції особистості слід формувати в майбутніх психологів.

Навчальна дисципліна «Основи патопсихології» акцентує увагу майбутніх психологів на діагностичному застосуванні психологічних методів (експеримент, спостереження, опитування, проєктивні методики) для розуміння порушень психіки, а також на вивченні закономірностей, які призводять до розладу психіки, та аналізі змін, що відбуваються в психічній діяльності за різних патологічних станів. Педагогам важливо пояснювати мету патопсихології як інструменту для диференційної діагностики, визначення глибини психічного дефекту й оцінювання ефективності терапії, інтегрувати знання про психічні та соматичні захворювання для формування комплексного розуміння проблеми, розкривати причини та механізми виникнення патологічних станів, показувати здобувачам освіти можливості застосування отриманих знань у клінічній практиці для проведення експертизи (судової, військової) та подальшої психокорекційної роботи.

«Основи психотерапії» включають вивчення теоретичних психологічних напрямів, їх ключових принципів і підходів (психоаналіз, когнітивно-поведінкова терапія, гуманістичний підхід, гештальт-терапія та ін.), опанування етапів терапевтичного процесу (первинне інтерв'ю, формулювання запиту, психодіагностика, побудова терапевтичного альянсу, власне терапевтичний процес і його завершення), використання різноманітних психотехнік (установлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій тощо) з акцентом на доказовій базі, необхідності розвитку емпатії як здатності психотерапевта розуміти та співчувати клієнту, важливості встановлення довірливих стосунків і співпраці між ними, дотриманні етичних принципів роботи з клієнтами та вивченні принципів самопомоги, які сприяють відновленню та балансу клієнтів.

Професійна діяльність психолога передбачає володіння комплексом знань і практичних умінь щодо розпізнавання, оцінювання й інтерпретації психічних станів, порушень і розладів особистості. Здатність здійснювати коректну психологічну діагностику є базовим компонентом професійної компетентності, адже саме вона забезпечує своєчасне виявлення психічних відхилень, розроблення адекватних стратегій психологічної допомоги, попередження розвитку патологічних проявів. Формування навичок діагностики психічних розладів є складним багаторівневим процесом, який передбачає поєднання теоретичної підготовки, практичного досвіду, рефлексивного аналізу й етичної відповідальності фахівця.

До основних складників діагностичної компетентності майбутнього психолога дослідники відносять: *когнітивний* (здобуття знань про типи психічних розладів, критерії їх діагностики, структуру психопатологічних синдромів, клініко-психологічну термінологію); *операційний* (оволодіння методиками патопсихологічного, психодіагностичного, клініко-психологічного обстеження, як-от спостереження, бесіда, тести, проєктивні методики, клінічні шкали, опитувальники); *аналітико-інтерпретаційний* (уміння узагальнювати результати обстеження, виявляти причинно-наслідкові зв'язки між симптомами, психічними станами та соціальними чинниками); *рефлексивно-оцінний* (здатність до саморефлексії, усвідомлення меж власної компетенції, етичної відповідальності за результати діагностики) компоненти [1].

Формування діагностичних навичок розпочинається із засвоєння майбутніми психологами ключових понять, класифікацій і механізмів виникнення психічних розладів, вивчення методологічних основ патопсихології, психодіагностики, клінічної психології, ознайомлення з етичними принципами проведення діагностики. На наступному етапі доцільно пропонувати студентам до виконання практичні завдання, аналізувати з ними різноманітні клінічні випадки, проводити рольові ігри, застосовувати тестові методики, а також активно відпрацьовувати навички спостереження, інтерв'ювання, ведення протоколів діагностичних сесій. На завершення слід закріпити отримані знання та навички на практиці, застосовувавши їх у реальних умовах (наприклад у психологічній службі, центрі психічного здоров'я, в освітньому чи медичному закладі), аналізуючи діагностичні випадки, узагальнюючи отримані результати, формулюючи висновки, а також аналізуючи власні помилки. Цьому сприятиме використання інноваційних освітніх технологій, зокрема

проведення симуляційних занять (імітація прийому клієнта, клінічне інтерв'ю, аналіз діагностичних карт), відпрацювання тестових методик і ведення електронних протоколів на інтерактивних платформах, аналіз поведінки клієнтів із різними психічними розладами, представленою на відео, проведення психологічних тренінгів і практикумів із патопсихології та психодіагностики, обговорення складних діагностичних ситуацій на семінарах. Ефективне формування діагностичних навичок відбувається за умов партнерської взаємодії «викладач – студент», поступового підвищення складності завдань, рефлексивного аналізу досвіду кожного етапу роботи, створення безпечного освітнього середовища, де здобувач освіти може навчатися на власних помилках без страху поганої оцінки.

Професійна підготовка здобувачів освіти до надання психологічної допомоги передбачає опанування знань про психічні процеси, психопатологію, психодіагностику, психокорекцію, кризову та консультативну психологію, етичні норми, методи впливу, розвиток емпатії, толерантності, гуманістичного ставлення до клієнта, формування навичок налагодження контактів, проводити інтерв'ю, психологічну діагностику, консультування, психопрофілактику, дотримуватися вимог етичного кодексу психолога. Крім того, майбутнім психологам важливо усвідомити власну професійну ідентичність, значущість надання психологічної допомоги, розвинути навички самоаналізу, оцінювання ефективності власної професійної діяльності. Ефективна підготовка до надання психологічної допомоги забезпечується поєднанням теорії та практики в освітніх і медичних установах, використанням таких активних методів навчання, як тренінги, рольові ігри, моделювання консультативних ситуацій, супервізійні групи тощо, розвитком моральних якостей майбутніх психологів через обговорення етичних проблем, психологічною підтримкою здобувачів освіти, що створює безпечне середовище та сприяє саморозкриттю і розвитку професійної емпатії.

Висновки. Таким чином, у сучасних умовах воєнного часу зростає суспільна потреба у висококваліфікованих психологах, здатних здійснювати діагностику психічних розладів, надавати своєчасну та професійну допомогу, проводити психопрофілактичну й психокорекційну роботу. Це зумовлює необхідність переорієнтації змісту й методів професійної підготовки майбутніх фахівців на практико-орієнтований, компетентнісний і гуманістичний підходи. Формування навичок діагностики психічних розладів є складним багаторівневим процесом, який охоплює

засвоєння теоретичних знань, розвиток практичних умінь застосовувати психодіагностичні методики, здатність інтерпретувати результати досліджень і формулювати обґрунтовані висновки, дотримуючись етичних норм. Важливим є інтегративний підхід до підготовки майбутніх психологів, який забезпечує взаємозв'язок між дисциплінами «Диференційна психологія», «Основи психодіагностики», «Основи патопсихології» та «Основи психотерапії». Така інтеграція створює цілісну систему формування професійної компетентності, в якій знання з діагностики безпосередньо поєднуються з умінням надавати допомогу клієнтам. Ефективність формування професійних умінь забезпечується використанням активних та інноваційних методів навчання (тренінгів, рольових ігор, кейс-методу, симуляцій, супервізійних практик, аналізу клінічних випадків), а також цифрових психодіагностичних технологій. Вони сприяють розвитку самостійності, рефлексивності, емпатії, критичного мислення та здатності до прийняття рішень у складних професійних ситуаціях. Підготовка до надання психологічної допомоги передбачає формування не лише когнітивних та операційних компетентностей, а й емоційно-вольових, етичних, комунікативних якостей майбутніх психологів, здатності до співпереживання, толерантності, відповідальності, збереження професійних меж і психологічної стійкості. **Подальші наукові дослідження** будуть спрямовані на інтеграцію діагностичних, терапевтичних та реабілітаційних методів в освітній процес, а також на створення програм психологічної підтримки самих здобувачів освіти.

Список літератури:

1. Булах І.С., Волошина В.В., Лохвицька Л.В. Сучасні освітні психотехнології професійної підготовки майбутніх психологів. *Психологія та психосоціальні інтервенції*. 2019. Т. 2. С. 20–29. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/17080>
2. Діденко О., Яланська С., Анушкевич В. Підготовка майбутніх психологів, затребуваних на ринку праці в умовах воєнного та повоєнного часу. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. № 34. С. 50–55. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.317982>.
3. Калюжна Ю.І. Розвиток готовності до професійної праці майбутніх психологів у навчальному процесі. *Психологія і особистість*. 2023. № 2 (24). С. 209–221. DOI: <https://doi.org/10.33989/2226-4078.2023.2.288299>.
4. Клименко Ю. Соціально-психологічна діагностика, реабілітація та корекція особистості у кризових життєвих ситуаціях. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2025. Вип. 1 (14). С. 28–36.

DOI: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.1\(14\).2025.330876](https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(14).2025.330876).

5. Тарасова І.О. Професійна підготовка практичного психолога до здійснення корекційно-відновлювальної роботи з постраждалими від війни. *Освітньо-науковий простір*. 2024. Вип. 7. Т. 2. С. 91–101. DOI: [https://doi.org/10.31392/ONP.2786-6890.7\(2\)/2.2024.23](https://doi.org/10.31392/ONP.2786-6890.7(2)/2.2024.23).

6. Шель Н.В. Формування професійної компетентності майбутніх психологів на етапі їх підготовки у вузі. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія «Психологічні науки»*. 2024. Вип. 1 (4). С. 40–50. DOI: [https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1\(4\).4](https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1(4).4).

References:

1. Bulakh, I. S., Voloshyna, V. V., Lohvytska, L. V. (2019). Suchasni osvitni psykhotehnolohii profesiinoi pidhotovky maibutnikh psykhologiv [Modern educational psychotechnologies of professional training of future psychologists]. *Psykhologhiia ta psykhosotsialni interventsii*, 2, 20–29. Retrieved from: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/17080> [in Ukrainian].

2. Didenko, O., Yalanska, S., Anushkevych, V. (2024). Pidhotovka maibutnikh psykhologiv zatrebuvalykh na rynku pratsi v umovakh voiennoho ta povoiennoho chasu [Training future psychologists in demand in the labor market during wartime and post-war periods]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti*, 34, 50–55. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.317982> [in Ukrainian].

3. Kaliuzhna, Yu. I. (2023). Rozvytok hotovnosti do profesiinoi pratsi maibutnikh psykhologiv u navchal'nomu protsesi [Development of readiness for professional work of future psychologists in the educational process]. *Psykhologhiia i osobystist'*, 2 (24), 209–221. DOI: <https://doi.org/10.33989/2226-4078.2023.2.288299> [in Ukrainian].

4. Klymenko, Yu. (2025). Sotsialno-psykhologichna diahnostyka, reabilitatsiia ta korektsiia osobystosti u kryzovykh zhyttievkykh sytuatsiakh [Socio-psychological diagnostics, rehabilitation and correction of personality in crisis life situations]. *Sotsialna robota ta sotsialna osvita*, 1 (14), 28–36. DOI: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.1\(14\).2025.330876](https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(14).2025.330876) [in Ukrainian].

5. Tarasova, I. O. (2024). Profesiina pidhotovka praktynohoho psykhologa do zdiisnennia korektsiino-vidnovliuvalnoi roboty z postrazhdalymy vid viiny [Professional training of a practical psychologist to conduct corrective and restorative work with war victims]. *Osvitnio-naukovyj prostir*, 7(2), Vol. 2, 91–101. DOI: [https://doi.org/10.31392/ONP.2786-6890.7\(2\)/2.2024.23](https://doi.org/10.31392/ONP.2786-6890.7(2)/2.2024.23) [in Ukrainian].

6. Shel, N. V. (2024). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh psykhologiv na etapi yikh pidhotovky u vuzi [Formation of professional competence of future psychologists at the stage of their training in higher education institutions]. *Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasylia Stusa. Seriya "Psykhologichni nauky"*, 1 (4), 40–50. DOI: [https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1\(4\).4](https://doi.org/10.31558/2786-8745.2024.1(4).4) [in Ukrainian].

© Т. В. Новак, М. В. Ярощук, Ю. С. Мельник

Оглядова

Надійшла до редакції 24.09.2025

Прийнято до публікації 15.10.2025

Опублікована 02.12.2025